

Πρώτη ημέρα στο πανεπιστήμιο

Η αυτοκρατορία του κομματισμού, η αφισορύπανση και οι ανάγκες αλλαγής

[Λουκάς Βλάχος](#) | ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ «ΤΑ ΝΕΑ»: 13/09/2013 08:00 |

Θα υποδεχθούμε και φέτος χιλιάδες νέους στα ΑΕΙ και στα ΤΕΙ. Οι πρώτες εντυπώσεις αλλά και η ζωή τους τα επόμενα χρόνια μέσα στην πανεπιστημιούπολη διαμορφώνει σε σημαντικό βαθμό τη στάση τους απέναντι στην πανεπιστημιακή παιδεία. Δύο πράγματα παίζουν αποφασιστικό ρόλο, οι κτιριακές εγκαταστάσεις και οι σχέσεις τους με τους υπόλοιπους φοιτητές.

Τα αμφιθέατρα και ο εξοπλισμός τους, η καθαριότητα των χώρων κοινής χρήσης δημιουργούν σε διδάσκοντες και διδασκόμενους ένα πολιτισμένο ακαδημαϊκό κλίμα για να ανθίσει η εκπαιδευτική διαδικασία. Στα περισσότερα ελληνικά πανεπιστήμια οι γεμάτοι αφίσες διάδρομοι και χώροι υποδοχής, τα «διακοσμημένα» με συνθήματα και αφίσες αμφιθέατρα, τα τραπεζάκια στους διαδρόμους με τις φωνές και τις ντουντούκες δεν προφέρουν ακαδημαϊκό περιβάλλον για επιστημονικές συζητήσεις και μελέτη. Πολλές φορές ένα μάθημα γίνεται παράλληλα με «πόλεμο» στην είσοδο της σχολής μεταξύ των παρατάξεων που διαφώνησαν για το πώς θα μοιράσουν τους τοίχους για να αναρτηθούν τα συνθήματά τους. Τα μαθήματα στα περισσότερα τμήματα δεν είναι συνεχόμενα, μεσολαβούν κενά που κάλλιστα οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν δημιουργικά στον ελεύθερο χρόνο τους αν υπήρχε επάρκεια αναγνωστηρίων και βιβλιοθηκών, αλλά και χώρων για συνεργασία ομάδων φοιτητών.

Σε λίγες ημέρες θα αρχίσουν οι εγγραφές των πρωτοετών φοιτητών. Με θλίψη παρακολουθούμε εδώ και πολλές δεκαετίες ένα απαράδεκτο φαινόμενο. Οι νέοι φοιτητές και οι οικογένειές τους θα υποχρεωθούν να «περάσουν» πρώτα από τα τραπεζάκια των παρατάξεων για να τους συμβουλευθούν και να συμπληρώσουν μαζί τους τα έντυπα για την εγγραφή τους, με στόχο να στρατολογήσουν νέα μέλη. Ατυπα οι γραμματείες των τμημάτων (με φωτεινές εξαιρέσεις) συνεργάζονται με τις παρατάξεις για να «διευκολύνουν» τις εγγραφές. Οι παρατάξεις θα αναλάβουν στη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους να οργανώσουν πάρτι, εντός του πανεπιστημίου, και από τα ποτά που θα πουλήσουν χωρίς αποδείξεις θα βγάλουν ένα καλό «μεροκάματο» για το ταμείο τους. Οι τόνοι σκουπιδιών που συσσωρεύονται στα πάρτι θα καθαριστούν δωρεάν από προσωπικό καθαριότητας. Σαν να μην έφταναν όλα αυτά, τοξικομανείς και βαποράκια είναι ακροβολισμένοι σε διάφορα σημεία της πανεπιστημιούπολης και είναι επικίνδυνο να περπατήσεις όταν νυχτώσει. Παράλληλα, ομάδες αναρχικών έχουν καταλάβει αίθουσες αυθαίρετα (τα περίφημα στέκια) και από εκεί ετοιμάζουν τον επαναστατικό τους αγώνα. Αυτά και άλλα περιεργα γίνονται στα πανεπιστήμια και θα τα βρουν μπροστά τους οι νέοι φοιτητές.

Ο Ενιαίος Σύλλογος Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο ξεκίνησε την άνοιξη που πέρασε μια εκστρατεία με τίτλο «Η καθημερινότητα στο ΑΠΘ». Δεν κατάφερε πολλά, γιατί η διοίκηση του ιδρύματος δεν πιστεύει ότι αυτά που αναφέρονται πιο πάνω είναι σοβαρά προβλήματα και δεν ασχολείται με «δευτερεύοντα πράγματα». Πρόσφατα οι δημοσιογράφοι ρώτησαν τον πρότανη μεγάλου πανεπιστημίου: «Τι γνώμη έχετε για τα στέκια των αναρχικών στο ίδρυμά σας;». «Δεν έχουμε εμείς τέτοια πράγματα στο πανεπιστήμιό μας», απάντησε.

Πρύτανης άλλου πανεπιστημίου θα πει δημόσια: «Δεν συμφωνώ με αυτά που κάνουν πολλές φορές οι παρατάξεις, αλλά αισθάνομαι πολύ κοντά σε αυτά τα παιδιά». Δυστυχώς, ο υπουργός Παιδείας Κ. Αρβανιτόπουλος δεν τόλμησε να ζητήσει, με την εφαρμογή του νέου νόμου, την απομάκρυνση των διοικήσεων που έχουν εκλεγεί από τις κομματικές παρατάξεις. Εδώσε μεν ο νέος νόμος τη δυνατότητα να ανατραπούν πολλές από τις παθογένειες του παρελθόντος, αλλά πρέπει να υπάρχει η πολιτική βούληση από την πρυτανεία. Δυστυχώς, σήμερα δεν είναι δυνατόν να ληφθούν οι αποφάσεις αυτές (για ανατροπή αντιλήψεων που ρίζωσαν εδώ και πολλές δεκαετίες) από εκείνους που αισθάνονται «κοντά σε αυτά τα παιδιά».

Αν η κοινωνία θέλει τα νέα παιδιά το 2013 να σπουδάσουν σε περιβάλλον που σε τίποτα δεν θυμίζει πανεπιστήμιο και θεωρεί ότι πρέπει να παραμείνουν τα ΑΕΙ παραδομένα στις παρατάξεις και στους εκλεκτούς τους ας αδιαφορήσει. Η αδιαφορία και η κομματικοποίηση επέβαλε καταστάσεις στα πανεπιστήμια που πλέον μόνο δυναμικά ανατρέπονται. Η παρέμβαση των Συμβουλίων των Ιδρυμάτων και η εκλογή νέων πρυτάνεων την άνοιξη με την ψήφο μόνο των καθηγητών μπορεί να κάνουν τη διαφορά. Θέλουμε να ελπίζουμε ότι τα ΑΕΙ θα διοικηθούν σύντομα από ανθρώπους με πλούσια πείρα στην εκπαίδευση, στην έρευνα, στη διοίκηση και στον διεθνή χαρακτήρα τους, ώστε οι νέοι φοιτητές να ζήσουν σε ένα διαφορετικό πανεπιστήμιο από ό,τι οι σημερινοί.

Ο Λουκάς Βλάχος είναι καθηγητής Αστροφυσικής στο ΑΠΘ